

[Christiani.]

ningsniveau, inklusive Skatter. For der er jo ingen Tvivl om, at snart vilde Detailprisniveauet have indstillet sig herefter, og da vilde i Virkeligheden ingen, som jeg allerede har nævnt det, mærke nogen som helst Gene af denne Føren-à-jour for Løn- nens Vedkommende.

Jeg ved jo nok, at det er et meget vanskeligt Spørgsmaal at røre ved, at Lønnen skal ned, og ærede Medlemmer i dette Ting vil ogsaa vide, at da Krisen havde varet nogen Tid, og da vi fra vor Side sagde, som vi har gjort det gennem en Aarrække, at vi ikke havde den nødvendige à-jour-Føring af de indre Udgifter i Forhold til de Indtægter, vi faar fra Udlandet, var der mange, i alt Fald en hel Del Videnskabsmænd — og det var det, der bragte en Del Forvirring i den almindelige Opiattelse —, der hævdede, at man endelig ikke maatte røre ved Lønnen, hold endelig fast paa Lønnen; for gør man bare det, trækker Lønnen Priserne efter sig. Det lyder jo ganske tiltalende, og man kan da forstaa, at naar en Professor i Nationaløkonomi sagde noget saadant her i Landet, er Arbejdernes Organisation ikke til at flytte, ikke til at faa i Tale.

Nu mener jeg ikke, at den vedkommende Professor havde bedømt Situationen helt rigtigt, men der kan jo være det rigtige i dette Ræsonnement, at fordi der kommer en Krise, som er af foreløbig Natur, maa man i et Land som Danmark ikke slaa, om jeg saa maa sige, alt for store Volter paa Lønnens Omraade. Det kan ikke nægtes, at det er et alvorligt Indgreb at gaa til større Reduktioner af Lønnen, af Betalingen af de gensidige Tjenester. Det er et Indgreb, der mærkes over alle Samfundslivets Forhold; men det er netop derfor et Indgreb, der er saa overordentligt nødvendigt, hvis Krisen bliver af lang Varighed, og det er det, man regner med i Dag.

Man kan ikke længere sige, at det er en foreløbig Krise, som vi kan hjælpe os over ved Understøttelser og Hjælp paa den ene eller anden Maade, Hjælp, som kan lindre den værste Nød, men som ikke paa nogen Maade kan forrykke det Grundlag, hvorpaa vort Erhvervsliv lever. Ad denne Vej kan vi kun holde, om jeg saa maa sige, Situationen gaaende paa en yderst beklagelig Maade, idet vi jo derved opretholder, selv om vi samtidig understøtter i og for sig maadeligt, en Række af ulykkelige arbejdsløse.

Men i Dag maa vi erkende, at Krisen er af langt længere Varighed, og der er da

det karakteristiske, at nu ser man Videnskabsmænd rundt omkring, Folk, der har staaet stejlt paa Princippet om, at Lønnen ikke maatte røres — jeg behøver blot at nævne en Mand som Ford, tænk, hvor han har sagt: bliv endelig ved at betale den høje Løn, det skal nok komme alt sammen — sige det modsatte. Nu siger han: Lønreduktion er nødvendig.

Jeg skal nævne Dem et andet Eksempel, ogsaa ude fra den store Verden. Vi ved, hvordan Amerika har været saa „forfærdelig klog“ og vidste saa udmærket, hvordan de skulde klare alle Sager. Men hvordan er det gaaet? Ja, stik modsat af, hvad de tænkte sig. Jeg skal citere en Artikel — jeg haaber, den højtærede Formand tillader, at jeg citerer et Par Ord af den. Den findes i det Maanedsskrift, som udgives af *National City Bank* i New York, og bygger paa Udtalelser af den berømte Finansekspert Owen D. Young, den Mand, som er Young-Planens Forfatter.

Han udtaler, at det er en Misforstaaelse at tro, at de mange økonomiske Grupper, hvoraf det økonomiske Samfund bestaar Verden over og Landene imellem, er uafhængige af hinanden. Tværtimod, de hører alle sammen, og det er ikke muligt, at en enkelt af disse Grupper kan gaa fremad i Lykke og Velstand, uden at de andre Grupper følger med, og det er ikke muligt, at i en længere Periode en Krise kan ramme en enkelt af disse store økonomiske Grupper, uden at den forholdsvis hurtigt vil trække de andre Grupper med sig.

Det er jo ganske forklarligt og naturligt, hvor en saadan Krise kommer ind over et Land og rammer en enkelt stor Erhvervs-kreds, at man da i andre Kredse siger: Ja, men det er din Krise, den maa du virkelig klare. Det er fuldstændigt menneskeligt, det er jo ikke andet end, hvad maaske enhver Forretningsmand vil gøre i det daglige Liv. Men naar det gælder Samfundene, ligger Forholdene anderledes, for Spørgsmaalet er ikke, om man kan sige til den Gruppe: Du maa selv klare din Krise. Spørgsmaalet er simpelt hen dette: Er det muligt, at en enkelt Gruppe alene kan klare sin Krise, uden at de andre Grupper faar deres Del deraf.

Owen D. Young siger, at det er ikke muligt, og han fremhæver, at et af de mest karakteristiske Udslag af den store Verdenskrise er dette, at de saakaldte primære Produkter, hvortil han særlig regner Landbrugsprodukter, Korn, Kød, Mælk, Æg, og Sukker, Kaffe, Gummi, og andre Pro-